

Blaaskatheter

Urologie

Beter voor elkaar

Inleiding

Omdat u zelf (tijdelijk) niet goed kunt plassen, heeft u een blaaskatheter gekregen. De arts of verpleegkundige heeft u informatie gegeven over de katheter en de verzorging. Hieronder staat alles nog eens op een rij. Belt u ons gerust als u nog vragen heeft, wij helpen u graag.

Wat is een blaaskatheter?

Een blaaskatheter is een dun slangetje dat via de plasbuis in uw blaas is ingebracht. Om te voorkomen dat de katheter uit de blaas glijdt, zit er aan het uiteinde een ballon. Deze ballon is leeg bij het inbrengen (en verwijderen) en vullen we met water als deze in de blaas ligt. De slang van de katheter is aangesloten op een urine-opvangzak. Hierdoor loopt de urine direct weg en blijft de blaas leeg. Met een aftapkraantje onderaan de opvangzak, maakt u de zak leeg.

Hulpmiddelen bij de katheter

Beenzak

De katheter is via een verbindingsslang aangesloten op een kleine urine-opvangzak, de beenzak. Hier past maximaal halve liter urine in. Door de aansluiting op de beenzak loopt de urine direct uit de blaas en blijft de blaas leeg. Met het aftapkraantje kunt u de beenzak legen. De beenzak zit met elastische bandjes vast aan uw been.

Nachtzak

Voor de nacht krijgt u een grotere urine-opvangzak, de nachtzak. Hierin past maximaal 2 liter urine. Voordat u gaat slapen, koppelt u de nachtzak aan de beenzak vast. Let op het openzetten van de aftapkraan aan de beenzak! Zorg ervoor dat de nachtzak niet hoger ligt dan uw blaas. Als u een ventiel heeft, kunt u de nachtzak ook op het ventiel aansluiten. Let dan op het openzetten van het ventiel!

Katheterventiel/kraantje

Indien mogelijk, krijgt u een ventiel op uw katheter. Overdag heeft u dan geen beenzak nodig. De blaas leegt u iedere 2 tot 3 uur of bij aandrang, door het ventiel te openen. Door gebruik te maken van het ventiel blijft de blaasfunctie behouden. Niet iedereen kan gebruikmaken van een ventiel. De arts of verpleegkundige legt u uit of u hiervoor in aanmerking komt.

Leefregels

Met de katheter kunt u uw dagelijkse activiteiten gewoon blijven doen. Ook sporten en zwemmen is mogelijk. Door de ballon blijft de katheter goed zitten. U kunt ook gewoon douchen of in bad.

Douchen en in bad

Voordat u gaat douchen of in bad gaat, verwijdert u de beenzak en/of de nachtzak. Vervolgens sluit u de katheter (tijdelijk) af met een katheterventiel, welke u dan dicht zet.

Drinken

Wij adviseren u om minimaal 2 liter per dag te drinken. Dit zorgt voor een optimale doorstroming van de blaas. Verstoppingen en klachten van een infectie kunt u zo voorkomen.

Meest voorkomende problemen

Irritatie

Het schuiven van de katheter kan voor irritatie zorgen. Er kan wat afscheiding vormen, of de huid wordt rood en pijnlijk. Door de katheter te fixeren met een fixatiepleister, voorkomt u dat de katheter heen en weer kan schuiven. Zo voorkomt u ook een deel van de irritatie.

Urine loopt niet goed af

Het kan voorkomen dat de slang van de katheter of van de urine-opvangzak is geknikt. U heft de knik op door de slang recht te buigen. Is er geen knik zichtbaar? Controleer dan of de opvangzak lager dan de blaas hangt. Het kan zijn dat de katheter verstopt zit. Neem bij twijfel contact op met de polikliniek.

Lekkage

Lekkage kan ontstaan door een knik in de slang, een verstopte katheter of door blaaskrampen. Neem in het geval van een verstopping contact op met de polikliniek. Tenzij u weet hoe u de verstopping kunt opheffen.

(Pijnlijke) blaaskrampen

Bij blaaskrampen heeft u het gevoel van continue aandrang, het gevoel dat u moet plassen. Soms gaat dit samen met lekkage. Blaaskrampen zijn erg vervelend, de uroloog of huisarts kan u medicatie voorschrijven.

Verzorging

Rondom de katheter kan wat afscheiding vormen. Dit is normaal en niet schadelijk. De afscheiding verwijdert u door met een lauwwarme washand voorzichtig over de slang te wrijven. Verdere hygiëne:

Voor mannen:

Was 1 keer per dag de penis met lauw water.

Was ook de kop van de penis, schuif daarbij de voorhuid terug.

Voor vrouwen:

Was 1 keer per dag de schaamlippen van voor naar achteren. Gebruik lauw water zonder zeep.

Beenzak/nachtzak

De urine-opvangzakken spoelt u na gebruik om met lauwwarm water.

Het materiaal vervangen

De katheter mag er 3 tot 12 weken in blijven zitten, dit is afhankelijk van de soort katheter die u heeft gekregen. Hoe vaak de katheter wordt vervangen, is afhankelijk de soort katheter, steenaanslag en het advies van de arts. De katheter kan eventueel thuis vervangen worden door de thuiszorg of huisarts. Anders krijgt u een afspraak bij de verpleegkundige op de polikliniek voor de wissel.

Urine-opvangzak

Zowel de beenzak als de nachtzak vervangt u 1 keer per week. Tussentijds spoelt u de zakken om met lauwwarm water.

Beenbanden

De bandjes zijn uitwasbaar en daardoor langere tijd te gebruiken.

Ventiel/kraantje

Als u een ventiel heeft, neemt u elke 2 weken een nieuw ventiel.

Het materiaal aansluiten

De beenzak aansluiten op de katheter

Was altijd eerst uw handen voordat u de beenzak aansluit op de katheter.

- Meet de juiste lengte van de slang af.
- Zorg dat de blaas leeg is.
- Verwijder het kraantje of oude opvangzak.
- Verwijder de verpakking van de opvangzak.
- Houd de slang van de opvangzak vast en verwijder voorzichtig de beschermhoes.
- Let op: Raak het koppelstuk niet met de handen aan.
- Verbind het aansluitstuk met de katheter.
- Maak de beenzak vast met de beenband.

De nachtzak aansluiten op de beenzak

Was altijd eerst uw handen voordat u de nachtzak aansluit op de beenzak.

- Verwijder de verpakking van de opvangzak.
- Houd de slang van de opvangzak vast en verwijder voorzichtig de beschermhoes.
- Let op:** Raak het koppelstuk niet met de handen aan.
- Verbind het koppelstuk van de nachtzak met de aftapkraan van de beenzak.
- Zet het kraantje van de beenzak open.

Ventiel aansluiten op de katheter

- Was altijd eerst uw handen voordat u het ventiel aansluit op de katheter.
- Zorg dat de blaas leeg is.
- Verwijder het oude ventiel.
- Verwijder de verpakking en de beschermhoes van het ventiel.
- Let op: raak het koppelstuk niet met de handen aan.
- Verbind het koppelstuk van het ventiel met de katheter.

Hoe kunt u materiaal bestellen?

Bij de eerste plaatsing van de blaaskatheter krijgt u een startpakket mee. Hierin zit voor de eerste 3 weken al het materiaal dat u nodig heeft. Wij melden u aan bij MediReva, hier dient u ook verder alles bestellen. Hier bestelt u het materiaal dat u na de eerste 3 weken nodig heeft. Gaat u het elders bestellen, dan krijgt u een probleem met de vergoeding! Lukt het u niet om zelf het materiaal te bestellen?

Als de thuiszorg de katheter vervangt, kan de thuiszorg het materiaal voor u bestellen.

Als wij de katheter op de polikliniek vervangen, kunnen wij het materiaal voor u bestellen.

De blaas spoelen

Bij het gebruik van een katheter ontstaat soms slijm of gruis in de blaas. Dit is vervelend, maar normaal. **Om dit te voorkomen adviseren wij u om minimaal 2 liter te drinken per dag.** Soms adviseert de arts of verpleegkundige om de katheter te spoelen. In dat geval ontvangt u hierover apart informatie.

Antibiotica

Iedereen met een katheter heeft bacteriën in de blaas. Het gebruik van antibiotica is pas noodzakelijk als er sprake is van een infectie. Wij waarschuwen tegen een overmatig gebruik van antibiotica. Bij twijfel kunt u (of kan uw huisarts) overleggen met de polikliniek urologie. Zo nodig kan er een afspraak worden gemaakt bij de arts.

Wanneer contact opnemen?

–Is de katheter eruit gevallen:

Waarschuw direct degene die bij u de katheter wisselt (arts, huisarts, of verpleegkundige).

Als de katheter bij ons wordt gewisseld, belt u de polikliniek urologie en vraagt u naar de verpleegkundige.

–als de katheter verstopt zit:

Spoelt u de katheter zelf? Probeer dan eerst voorzichtig te spoelen tot de katheter weer doorgankelijk is.

Controleer of de katheter of de verbindingsslang naar de urine-opvangzak geknikt is.

Controleer of de urine-opvangzak lager dan de blaas hangt.

Lukt dit niet en blijft de katheter verstopt? Neem dan contact op met degene die uw katheter wisselt.

–bij koorts boven de 38,5°C.

–als de urine bloederig is met stolsels.

Vragen?

Indien u na het lezen van deze informatiefolder nog vragen heeft kunt u contact op nemen met de van de poli urologie.

Bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 8.15 – 16.00 uur
T 010 2975450

Let op: In deze folder staat informatie die belangrijk is voor u. Heeft u moeite met de Nederlandse taal? Lees deze folder dan samen met iemand die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Please note: This leaflet contains information that is important for you. If you have trouble understanding the Dutch language, you should read this leaflet together with someone who can explain the information or translate it for you.

Dikkat: Bu broşür sizin için önemli bilgiler içerir. Hollandaca okumakta zorlanıyor musunuz? O zaman broşürü bilgileri sizin için çeviren ya da açıklayan biriyle okuyun.

Uwaga: Ta ulotka zawiera ważne dla Ciebie informacje. Masz trudności ze zrozumieniem języka holenderskiego? Przeczytaj tę ulotkę razem z kimś, kto przetłumaczy jej treść lub będzie w stanie wyjaśnić zawarte w niej informacje.

انتبه: هناك معلومات مهمة بالنسبة لك في هذا المنشور. هل تواجه صعوبة في اللغة الهولندية؟ اقرأ إذن هذا المنشور مع شخص آخر يترجم أو يشرح لك المعلومات.